

A Codex munkájának tudományos háttere

A Codex dokumentumok tekintélye, elismertsége nagymértékben köszönhető tudományos megalapozottságuknak.

A Codex munkának elindítása óta rögzített és következetesen érvényre juttatott alapelve, hogy a kidolgozott dokumentumoknak tudományos elemzéseken kell alapulniuk.

Ennek érdekében a Codex rendkívül nagy súlyt helyez:

- a szabályozás tudományos elveinek kidolgozására (pl. kockázat becslés);
- a világon meglévő tudományos eredmények összegyűjtésére;
- a még kellően nem tisztázott kérdések kutatásának ösztönzésére.

Ezen formalizált Codex tevékenység két részre osztható.

1. Szakértői értekezletek és konzultációk

A Codex Titkárság (általában évente) szervez olyan szélesebb, vagy szűkebb körű megbeszéléseket, amelynek az élelmiszertudomány szabályozási szempontjából különösen aktuális témáit tárgyalják meg. Az utóbbi években ilyen témák voltak a biotoxinok, az akrilamidok, a genetikailag módosított élelmiszerek. Az értekezletre, konzultációra a világ legkiválóbb, (lehetőleg) független szakembereit hívják meg. A viták, a kifejtett vélemények, az elfogadott emlékeztető teljesen nyilvános és a témában folyó további Codex munka alapjának számít.

2. Szakértői bizottságok

Ezek – az értekezletekkel ellentétben – már formális és a Codextől független, a FAO és a WHO (tehát a Codex szülő szervezetei) által működtetett testületek. Három ilyen testület dolgozik:

- FAO/WHO Élelmiszeradalék Szakértői Bizottság ([JECFA](#)) 1955-ben (tehát jóval a Codex létrehozása előtt) alapították az élelmiszerekben felhasználható adalékanyagok, a mennyiségek, a tisztasági követelmények, stb. megállapítására.
- FAO/WHO Növényvédőszer-maradék Értekezletek ([JMPR](#)) 1963-ban (már a Codex munka igényére) alapították a felhasználható növényvédőszeres és megengedett maradékaik megállapítására.

- FAO/WHO Mikrobiológiai Kockázat Becslési Szakértői értekezletek ([JEMRA](#)) 2000-ben alapították a mikrobiológia követelmények korszerű elveken alapuló megállapítására.

Ezek a szervezetek nem elveket, tudományos véleményeket rögzítenek, hanem meghatározzák azokat az anyagokat és határértékeiket, amelyek a fogyasztók egészségének veszélyeztetése nélkül használhatók. Az általuk megállapított értékek a megfelelő Codex szakbizottságok (adalék, növényvédőszer, higiénia) kidolgozandó dokumentumainak alapjául szolgálnak. Ezen bizottságok tagjait nem a tagországok, vagy megfigyelő szervezetek delegálják, hanem a nyilvános felhívásra jelentkező legkiválóbb szakértők közül választják ki.